

Józef Łapiński

Śp. ks. prof. Paweł Pałka (1904-1992)

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 35/3-4, 215-216

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**MATERIAŁY DO HISTORII NAUKI I LITERATURY
PRAWA KANONICZNEGO W POLSCE**

Prawo Kanoniczne
35 (1992) nr 3—4

**ŚP. KS. PROF. PAWEŁ PAŁKA
(1904—1992)**

Ks. Prof. Paweł Pałka urodził się 17 grudnia 1904 roku na lubelszczyźnie, w parafii Kłodnica. Do gimnazjum uczęszczał w pobliskim Kraśniku. Pod wpływem sprzyjającej atmosfery religijnej, jaka panowała w środowisku rodzinnym oraz w najbliższym otoczeniu, dojrzał w młodym maturzystcie głos powołania do stanu duchownego. Po ukończeniu szkoły średniej wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Lublinie, gdzie otrzymał w roku 1929 święcenia kapłańskie z rąk ówczesnego ordynariusza tej diecezji biskupa Leona Fulmana. Rzetelnie odbyte studia seminaryjne dobrze przygotowały alumna P. Pałkę do przyszłej pracy naukowej, wychowawczej i duszpasterskiej. Bezpośrednio po otrzymaniu święceń neoprezbiter P. Pałka pracował 3 lata jako wikariusz w parafii w Bychawie. W roku 1932 rozpoczął studia na KUL z zakresu prawa kanonicznego, gdzie po 4 latach uzyskał doktorat na podstawie rozprawy na temat: *Uzupełnienie jurysdykcji w prawie kanonicznym*. Po ukończonych studiach na KUL wrócił na krótko do pracy w duszpasterstwie przy kolegiacie zamojskiej. Z polecenia władz diecezjalnych pracował przez następne 6 lat jako prefekt w gimnazjum biskupim w Lublinie. W tym czasie został mianowany notariuszem sądu biskupiego a w roku 1947 także i sędzią prosynodalnym. Przez 23 lata, tj. od 1952 roku do 1975 był rektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Lublinie. Przez ten czas wychował liczne szeregi nowych kapłanów diecezjalnych i zakonnych.

Jednak większość swego kapłańskiego życia Ks. Prof. Paweł Pałka poświęcił pracy naukowej. Już w roku 1937 związał się z KUL a zwłaszcza z Wydziałem Prawa Kanonicznego tej Uczelni. Tu przeszedł przez wszystkie stopnie naukowej kariery, rozpoczynając od asystenta a na tytule profesora kończąc. Na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL był odpowiedzialnym za Katedrę Kościelnego Prawa Porównawczego, prowadząc wykłady dla studentów głównie z zakresu prawa kanonicznego Katolickich Kościołów Wschodnich. Ks. Prof. P. Pałka przez 15 lat (1957—1972) pełnił funkcję prodziekana a przez 7 lat (1950—1957) dziekana tegoż Wydziału. Jako pracownik KUL rozwijał żywą działalność naukową. Pozostawił liczne publikacje z zakresu prawa Katolickich Kościołów Wschodnich, a także prace dotyczące struktur organizacyjnych Kapituły Chełmskiej obrządku łacińskiego. Swoimi licznymi publikacjami naukowymi przyczynił się do rozwoju kanonistyki polskiej i upowszech-

nienia znajomości prawodawstwa wschodniego. Ks. Prof. P. Pałka brał czynny udział w sympozjach kanonistów polskich, gdzie wygłaszał często ciekawe referaty. Był członkiem Międzynarodowego Towarzystwa Prawników Kościołów Wschodnich oraz licznych Towarzystw Krajowych, m.in. od roku 1952 był członkiem Towarzystwa Naukowego KUL, w latach 1963-1975 wchodził w skład komitetu redakcyjnego *Roczników Teologiczno-Kanonicznych*. W roku 1969 został wybrany przewodniczącym Sekcji Kanonistów Polskich przy Komisji Konferencji Episkopatu Polski do spraw Nauki Katolickiej. Funkcję tę owocnie pełnił przez 5 lat. W tym również czasie (1973 r.) został powołany do Rady Naukowej Episkopatu Polski. Nadto należy podkreślić, że Ks. Prof. Pałka w ostatnim okresie życia brał czynny udział w inicjacji a następnie i realizacji Stowarzyszenia Kanonistów Polskich (12 XI 1990).

Działał aktywnie zarówno na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL, jak i poza tym Wydziałem, najczęściej na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK w Warszawie, gdzie był cenionym recenzentem licznych rozpraw naukowych. Brał udział w 56 przewodach doktorskich oraz 6 kolokwiach habilitacyjnych. Wykształcił ponad 40 magistrów i 7 doktorów.

Po przejściu na emeryturę w 1975 roku służył chętnie pomocą duszpasterską, głównie jako spowiednik w kościele św. Michała w Lublinie.

Udzielał się także w diecezji jako ojciec duchowny i spowiednik kleru diecezjalnego. Został wybrany przewodniczącym Komisji Synodu Diecezjalnego do spraw Duchowieństwa. Do końca życia prowadził zleczone wykłady z zakresu prawodawstwa wschodniego dla księży na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL.

W uznaniu zasług Ks. Prof. P. Pałki Biskupi Lubelscy odznaczyli go następującymi godnościami kościelnymi: tytułem gremialnego kanonika oraz prałata Lubelskiej Kapituły Katedralnej. Natomiast papież Jan Paweł II w roku 1979 mianował go Protonotariuszem Apostolskim.

Ks. Prof. Paweł Pałka zmarł w Lublinie 5 lutego 1992. Był on jednym z najstarszych kanonistów polskich i najbardziej zasłużonych kapłanów diecezji lubelskiej. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 8 lutego w katedrze lubelskiej pod przewodnictwem ordynariusza diecezji Ks. Bpa Bolesława Pylaka z udziałem biskupów pomocniczych delegata płockiego Bpa Zygmunta Kamińskiego oraz biskupa pomocniczego ze Szczecina Stanisława Stefanka. W uroczystościach pogrzebowych Ks. Prof. P. Pałka wzięło udział kilkuset księży oraz liczne delegacje, a mianowicie: Seantu KUL, Wydziału Prawa Kanonicznego ATK, Sądu Biskupiego w Lublinie, Księży Marianów, Seminarium Lubaczowskiego oraz przedstawiciele obrządku bizantyjskourajskiego.

Ciało zasłużonego kapłana, pracownika nauki i wychowawcy Ks. Prof. Pawła Pałki spoczęło w grobowcu kapitulnym na cmentarzu przy ulicy Lipowej w Lublinie.

Niech Bóg da Mu pić ze źródła wody życia!

O. Józef Łapiński, OFM Conv.